

The world needs peace and climate justice - NOW! 80 years after World War II

Världen behöver fred och klimaträttvisa - NU!
80 år efter andra världskriget

Vi bjuder in dig till en konferens i Vilnius/Litauen den 24-27 april 2025 som deltagare i Internationella observatörsgruppen för fred och klimaträttvisa. Här och i länderna runt omkring ägde oerhört mänskligt lidande rum under andra världskriget. Nu upprepar sej historien för flyktingar från Ukraina, Vitryssland och Ryssland som drabbas av krig och förtryck idag. Tillsammans vill vi uppmana till fred på jorden och fred med jorden.

Vi kräver ett slut på alla krig och på kärnvapenhotet i världen! Vi vill att ni kommer personligen eller skickar en hälsning till vår konferens så att vi tillsammans kan visa att de kejsare som kräver mer vapen är nakna. Det vi behöver nu är att skapa tillit mellan människor genom att samarbeta för att göra planeten beboelig för kommande generationer.

Vi vill att ni kommer med era erfarenheter, era kamper, era organisationer och er energi och delar dem med oss. Tillsammans kan vi dela sorg och hopp mellan jämlika människor och kräva lika rättigheter för alla. Berättelser som bygger fredlig samexistens och visar på sätt att skapa gemensam säkerhet och omvandla militära utgifter till skydd, mat och omsorg för alla människor och vår gemensamma planet.

De förödande erfarenheterna från världskriget och fascismen skapade FN och odelbara mänskliga, sociala och medborgerliga rättigheter som är viktiga för alla människor på jorden. Dubbelmoral urholkar nu detta

verktyg för fredliga relationer mellan nationer. Det är därför vi uppmanar till att förnya engagemanget för fred och motsätta oss selektiv användning av reglerna för uppförande mellan stater och människor. Vi efterlyser sätt att återuppliva regionala och globala avtal, inklusive FN, Helsingforsavtalet, Parisdeklarationen och OSSE. Men framför allt vill vi skapa gräsrotsdiplomati över alla gränser och uppbyggnad av förtroende mellan rörelser som stöder allas lika rättigheter och respekt för alla levande varelser och naturen.

Därför uppmanar vi nu alla folkrörelser, trossamfund och människor över hela världen: Gör firandet av andra världskrigets slut och freden till en språngbräda för en ny mänsklig era där solidaritet, medmänsklighet och omsorg om allt levande går före pengar och makt för ett fåtal. Fred och klimaträttvisa är nödvändigt för att rädda våra barns och barnbarns framtid!

Kom med till Vilnius 24-27 april för att starta upp fredsfirandet i maj!

Fred på jorden – fred med jorden

Här ska nyare version in

Preliminärt program –

Världen behöver fred och klimaträttvisa NU!

Programmet är utformat för att integrera alla deltagares olika erfarenheter. Det ger dedikerad tid för meningsfulla introduktioner, så att deltagarna kan dela med sig av sina unika perspektiv och berättelser från Östersjöregionen, norra Europa och utanför. På agendan finns också insikter från representanter för andra regioner och internationella organisationer, vilket främjar ett rikt utbyte av kunskap och idéer.

Ankomst 23 eller 24 april

24 april | Vilnius

Besök på olika organisationer och institutioner

Deltagande i en ”Kapustnik” (informell konstnärlig sammankomst)

Res till konferenslokalen i Visaginas

Kväll: Informationstillfälle och välkomstsamling

25 april | Konferens – dag 1

9:00 – 10:00 | Morgonpass – Lär känna varandra och regionen

Välkomsttal

Introduktion och nätverkande

Utforska Litauen och dess östra grannar

Den första dagen kommer att fokusera på fallstudier som tar upp fredsbyggande – både på jorden och med jorden. Vi börjar med att utforska Litauen och de utmaningar som dess folk står inför, följt av personliga berättelser från ukrainska, vitryska och ryska flyktingar som nu bor i landet.

Denna del av programmet kan också innehålla interaktiva informationstabeller, där deltagarna kan lära sig om litauiska traditioner såväl som kulturella element från angränsande östeuropeiska länder.

För att främja kulturellt utbyte uppmuntras deltagare från alla regioner att ta med sig en sång, en traditionell maträtt eller en berättelse från sitt hemland att dela med andra.

10:00 – 11:00 | Gruppdiskussioner – Hitta konstruktiva lösningar för fred på jorden och fred med jorden.

Deltagare deltar i underlättade diskussioner för att dela perspektiv på nyckelfrågor relaterade till fredsbyg-

gande och miljömässig hållbarhet.

Varje grupp väljer en föredragande för att sammanfatta sina insikter.

11:00 – 13:00 | Lunchpaus

13:00 – 16:00 | Eftermiddagssession

Rapport och konferensutlåtande

Rapportörer presenterar de viktigaste resultaten från gruppdiskussionerna.

Ett utkast till förslag till konferensutlåtande presenteras.

En redaktion väljs för att samla in feedback, förfina uttalandet och utveckla en handlingsplan.

Nyckeltema: Bygga fred och skydda mänskliga rättigheter

Denna session kommer att utforska konstruktiva lösningar för konfliktlösning och skydd av mänskliga rättigheter, med fokus på:

Ålands- och Slesvig/Schleswig-modellerna som exempel på skydd av minoriteters rättigheter och hållbar fred.

Aktuella hot mot mänskliga rättigheter i hela regionen och strategier för solidaritet och ömsesidigt skydd.

Fred med jorden: miljösamarbete och klimaträttvisa

Workshops kommer att behandla akuta miljöproblem, inklusive:

Det brådskar med klimatåtgärder och klimaträttvisa

Saving the Baltic Sea – strategier för återställande och förebyggande av föroreningar

Stoppa kärnvapenhot – lärdomar från den framgångsrika kampanjen mot Sveriges Barsebäcks kärnreaktor nära Köpenhamn

Att motstå markgripande – effekterna av IKEA och västerländska företags markförvärv i Östeuropa

Regenerativt jordbruk – hållbara jordbrukslösningar för ekologisk motståndskraft

Militarisering som ett miljöhot – ta itu med effekterna av militär expansion på ekosystemen

Sessionen avslutas med en rapport från workshoppen och en sammanfattning av viktiga takeaways.

16:30 | Keynote Tal

Utmaningar för Peace and Climate Justice Movement

Talare: Jaan Cortobius & Olga Karach

En tankeväckande diskussion om de trängande utmaningarna som freds- och klimatrörelsen står inför, som utforskar strategiska tillvägagångssätt för opinionsbildning, aktivism och politiskt inflytande.

18:00 | Middag

Kvällsprogram | Fredens kulturnatt

En livlig och interaktiv kväll som hyllar fred och kulturellt utbyte genom:

Teaterföreställningar

Filmvisningar

Interaktiva spel

Övriga aktiviteter

Ett utrymme för kreativitet, anslutning och inspiration!

26 april | Konferens – Dag 2

9:00 – 10:00 | Morgonsession

Symboliskt firande – hedra att vi träffades på konferensen.

Huvudtal:

Att försvara välfärd och klimatomställning – Nej till RearmEurope

En kritisk reflektion över skärningspunkten mellan fred, social rättvisa och miljömässig hållbarhet i en tid av ökande militarisering.

Meddelanden till konferensen – Uttalanden och reflektioner från deltagare.

10:00 – 11:30 | Parallella verkstäder

Utforska förslag för framtida samarbete

Vädja för fred och klimaträttvisa nu! & Åtgärdskalender

80-årsjubileum: 8–9 maj (segerdagen), Hiroshima och Nagasaki (6 och 9 augusti), slutet av andra världskriget (2 september), FN-dagen (24 oktober)

Peace and Climate Justice Call – Fred på jorden och fred med jorden

Återuppfinna fred och mänskliga rättigheter – Mot Helsinki+50 (1 augusti)

Östersjösamarbete mot kärnkraft

Försvara landsbygdssamhällellenas rättigheter mot företagsfångst

Sociala och ekologiska utgifter, inte militarisering

Öst-västlig klimatutbildning i norra Europa

11:30 – 13:00 | Lunchpaus

En tid för nätverkande, fördjupade kontakter och initiera samarbeten.

13:00 – 15:00 | Eftermiddagssession

Huvudtal:

Fred med jorden och fred på jorden – Stoppa WWIII

Undersöker dagens globala spänningar och det akuta behovet av diplomati, konfliktförebyggande och hållbara lösningar.

Paneldiskussion:

Syndbocks och fiendebilders roll – då och nu

En historisk reflektion över andra världskriget och hur fiendebilder konstrueras i moderna konflikter.

Strategier för förbindelser mellan människor i tider av krig som en grund för fred.

Dialog med ledamöter i EU-parlamentet

Att ta itu med vägar till fred i Europa och globalt – politiska lösningar, politiska ramar och opinionsbildningsstrategier.

15:30 – 16:30 | Rapporter & Utkast till uttalande

Sammanfattningar från morgonens workshops.

Presentation av ett utkast till uttalande och handlingsplan baserat på konferensdiskussioner.

16:30 – 17:30 | Slutliga plenum

Antagande av konferensens uttalande och nästa steg.

18:00 | Middag

19:30 | Kulturkväll

En inspirerande avslutningskväll fylld av musik, konst och uppträdanden som hyllar fred och enhet.

27 april | Sista dagen

08:00 – 09:00 | Frukost

Res till Vilnius

Ytterligare program i Vilnius

Till minne av Tjernobyl-katastrofen (26 april 1986)

Reflektioner om kärntekniska risker, miljörättvisa och lärdomar från historien

Avgångar den 27 april eller 28 april

Valfria aktiviteter i Vilnius för dem som stannar längre kan innefatta diskussioner, platsbesök eller informella sammankomster.

Initiativtagare:

International Centre for Civil Initiatives "Our House" baserat i Vilnius/
Міжнародны цэнтр грамадзянскіх ініцыятыў
"Наш Дом": <https://news.house>

Network for Peace and Climate Justice
Sweden/ Nätverket fred och klimaträttvi-
sa: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61568430224501>

Kontaktadress för internationella deltagare utan-
för Norden och för nordiska deltagare:
vilniuskonferens@gmail.com

